

Parlamentul României

Comisia permanentă comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO

SINTEZA

lucrărilor ședinței din ziua de 21 mai 2013

Ședința Comisiei permanente comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO a avut loc în ziua de marți, 21 mai 2013, și a fost condusă de dl. senator Traian Constantin Igaș, președinte al comisiei.

La propunerea domnului senator Traian Constantin Igaș, președinte al comisiei, membrii comisiei au adoptat în unanimitate următoarea ordine de zi:

1. Posibilitatea inițierii demersurilor de includere a Ansamblului rural al satului Dorolea din comuna Livezile, județul Bistrița-Năsăud, pe Lista tentativă a UNESCO.

La invitația domnului senator Dobra Dorin-Mircea, secretar al comisiei, au fost prezenți la această ședință domnul Simionică Traian, primar al comunei Livezile, și doamna arheolog Mihaela Haiduc, cu scopul de a face o prezentare a valorii istorice, culturale și arhitecturale a Ansamblului rural al satului Dorolea în perspectiva includerii acestuia pe Lista tentativă UNESCO.

Aceștia au arătat, printre alte argumente, faptul că satul înșirat de-a lungul pârâului Valea lui Tănase, cuprinde fronturi compacte cu case solide ridicate la sfârșitul secolului XIX și în primele decenii ale secolului următor, având fronturile lungi la stradă în părți carosabile incluse, care din cauza hotarului restrâns și a relativei izolări s-au păstrat cu înfățișarea originală formând cel mai pitoresc și mai edificator ansamblu rural săsesc din regiune, motiv pentru care ar trebui găsite formele cele mai adecvate de punere în valoare.

După descrierea elementelor culturale definiții ale Ansamblului rural al satului Dorolea de către cei doi invitați, domnul senator Traian Constantin Igaș, președinte al comisiei, le-a mulțumit pentru prezentare și i-a rugat pe membrii comisiei să-și exprime punctul de vedere privind oportunitatea înaintării către Ministerul Culturii a unei propuneri de includere pe Lista tentativă a UNESCO.

Domnul deputat Toader Paleologu a subliniat faptul că trebuie respectate o serie de criterii pentru ca o astfel de propunere să fie viabilă la nivelul UNESCO și că prezentarea trebuie refăcută în așa fel încât să reflecte valoarea de patrimoniu universal a ansamblului.

Domnul senator Constantin Popa a solicitat invitaților să explice de ce consideră domniile lor că acest sat este atât de deosebit încât să merite recomandat pentru Lista tentativă a UNESCO. De asemenea, a precizat că domnia sa este împotriva unui astfel de demers.

Domnul deputat Ionel Palar i-a felicitat pe cei doi reprezentanți ai autorității locale pentru inițiativa lor și i-a mulțumit domnului deputat Toader Paleologu pentru că a precizat necesitatea unor criterii clare pentru acest demers.

Doamna senator Gabriela Firea, vicepreședinte al comisiei, le-a recomandat invitaților să facă un film de prezentare sugestiv, precum și o mapă de prezentare care să cuprindă fotografii sugestive, mărturii locale etc.

Domnul senator Dobra Dorin-Mircea le-a mulțumit membrilor comisiei pentru obiectivitatea de care au dat dovada în aprecierile lor și a subliniat încă o dată necesitatea unor criterii pentru admiterea unui astfel de dosar, oportunitatea unei prezentări artistice a Ansamblului rural al satului Dorolea precum și posibilitatea unor evaluări a impactului investițiilor locale.

2. Probleme cu care se confruntă monumentele de patrimoniu național înscrise pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO

La punctul 2 al Ordinii de zi, domnul senator Traian Constantin Igaș, președinte al comisiei, i-a dat cuvântul domnului Radu Boroianu, secretar de stat în Ministerul Culturii.

Astfel, domnul secretar de stat Radu Boroianu a precizat că obiectivele din patrimoniul UNESCO nu se diferențiază cu aproape nimic de felul în care sunt tratate monumentele din patrimoniul național. Din păcate, există un obicei al autorităților care după ce au reușit să impună, și la nivelul UNESCO pe Lista Patrimoniului Mondial, anumite obiective din România, uită de acestea. Domnia sa a dat drept exemplu bisericile de lemn din Maramureș, care deși sunt pe Lista Patrimoniului Mondial și au fost restaurate, sunt complet lipsite de tot aparatul necesar pentru a putea fi puse în valoare.

Din punctul de vedere al domniei sale, niciun fel de înscriere, pe Lista tentativă sau pe Lista Patrimoniului Mondial, nu se poate substitui legii și responsabilității proprietarului. Un caz particular este mănăstirea Bârsana, unde patrimoniul bisericii vechi a fost transferat în muzeul mănăstirii iar acum se refuză returnarea lui. De asemenea, nu există nicio inițiativă de punere în circuit a vechii biserici, monument istoric.

Monumentele aflate pe Lista tentativă sau pe Lista Patrimoniului Mondial sunt în atenția Ministerului Culturii, alocându-se aproximativ 10% din bugetul Programului Național de Restaurare care este de 20 de milioane de lei în 2013.

3. Stadiul propunerilor făcute Ministerului Culturii de către Comisia permanentă comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO în perioada 2010-2012: Centrul istoric al orașului Băile Herculane; Castelul Corvinilor; Cetatea Devei; Colegiul Național Bethlen Gabor, cetatea medievală și zona viticolă Aiud.

În ceea ce privește Lista tentativă actuală, domnul secretar de stat Radu Boroianu a făcut o scurtă trecere în revista a monumentelor și a situației acestora

(Sibiu, Ansamblul monumental „Calea Eroilor” din Târgu-Jiu, biserica Trei Ierarhi din Iași, Ansamblul rupestru de la Basarabi, Cetatea de la Alba Iulia și Culele din Oltenia).

Domnia sa consideră că dosarele începute de autoritățile locale ar trebui continuate și nu abandonate înainte de a fi complete. De asemenea, o propunere a unui monument de patrimoniu pentru Lista tentativă UNESCO trebuie susținută de o implicare financiară și administrativă. În acest moment, Ministerul Culturii pregătește o noua legislație ce va duce responsabilitatea către proprietar, instituțional sau privat.

Domnul senator Constantin Traian Igaș, președinte al comisiei, a subliniat necesitatea de a păstra legătura cu autoritățile locale pentru a vedea de ce s-au blocat dosarele monumentelor propuse pentru intrarea pe Lista tentativă, deoarece Ministerul Culturii dă dovada de o mare deschidere în acest sens.

Domnul deputat Toader Paleologu a subliniat încă o dată obligativitatea respectării criteriilor UNESCO precum și elaborarea unor strategii diferite în funcție de situația monumentului. De asemenea, domnia sa a subliniat necesitatea schimbării politicilor actuale ale UNESCO, în sensul regândirii priorităților pentru monumentele din zonele defavorizate (Africa, Asia) în detrimentul celor din Europa.

Doamna Dana Mihai, director al Direcției Programe, Cercetare, Proiectare și Metodologii pentru Patrimoniul Cultural Imobil, Institutul National al Patrimoniului, i-a mulțumit domnului deputat Toader Paleologu pentru precizările corecte și a adăugat că este necesar ca autoritățile locale să își asume înscrierea unor site-uri transfrontaliere pentru a avea șanse sporite la candidatura pentru Lista tentativă UNESCO.

Domnul senator Constantin Traian Igaș, președinte al comisiei, a exprimat disponibilitatea comisiei de a prelua și a-și asuma propuneri legislative care să completeze actuala legislație.

Domnul secretar de stat Radu Boroianu a comunicat că Ministerul Culturii are în pregătire până la toamnă un pachet legislativ care să definească clar rolul statului și rolul proprietarului.

Domnul senator Constantin Popa și-a exprimat nedumerirea privind graba cu care sunt adoptate legile în acest domeniu.

Domnul secretar de stat Radu Boroianu a spus că legea trebuie bine gândită dar este necesară adoptarea acestui pachet legislativ cât mai repede deoarece situația monumentelor istorice din țară o impune.

Domnul senator Traian Constantin Igaș, președinte al comisiei, și-a exprimat dorința ca în domeniul culturii să fie mai puțină politică și mai multă legislație și implicare a factorilor de decizie.

De asemenea, s-a luat decizia de a transmite autorităților locale o adresă prin care se solicită o evaluare a stării actuale a monumentelor, precum și demersurile făcute de autorități pentru a proteja și conserva monumentele, în vederea sprijinirii de către comisie a demersurilor pentru înscrierea lor pe Lista tentativă UNESCO.

La lucrările comisiei au participat: domnul senator Igaș Traian Constantin, doamna senator Firea Gabriela, domnul senator Dobra Dorin-Mircea, domnul deputat Antal Istvan, domnul deputat Bărbulescu Daniel-Ionuț, domnul deputat Ghiveciu Marian, domnul deputat Dobre Victor Paul, domnul deputat Palăr Ionel, domnul deputat Paleologu Theodor, doamna deputat Turcan Raluca, domnul senator Popa Constantin.

Au fost absenți: domnul deputat Caloianu Mario-Ernest, domnul deputat Cozmanciuc Corneliu-Mugurel, domnul senator Draghici Damian, domnul deputat Voicu Mădălin-Ștefan, domnul deputat Necula Cosmin, domnul senator Nasta Nicolae, domnul deputat Pâslaru Florin-Costin.

Au participat la această ședință în calitate de invitați următorii: domnul Radu Boroianu, Secretar de stat, Ministerul Culturii; doamna Dana Mihai, director al Direcției Programe, Cercetare, Proiectare și Metodologii pentru Patrimoniul Cultural Imobil, Institutul Național al Patrimoniului; domnul Cornel Frimu, consilier în cadrul Ministerului Culturii; Simionică Traian, primar al comunei Livezile, județul Bistrița-Năsăud; Mihaela Haiduc, arheolog.

Președinte

Senator Traian Constantin Igaș

Secretar

Senator Dobra Dorin-Mircea